

۱۵۸۹۳۵۸

۵ باب

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سقوط تعهدات

تألیف: محمد مجتبی رودیجانی

عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی

وکیل پایه یک دادگستری

با دیباچه: دکتر محمد رستم پور

معاون آموزشی و عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی

سرشناسنامه:	رودیجانی، محمد مجتبی، ۱۳۶۱
عنوان قراردادی:	ایران. قوانین و احکام
عنوان و نام پدیدآور:	سقوط تعهدات / تالیف: محمد مجتبی رودیجانی، با دبیاچه محمد رستم پور
مشخصات نشر:	تهران: کتاب آوا، ۱۳۹۷
مشخصات ظاهری:	۱۲۸ صفحه
شابک:	۹۷۸-۶۰۰-۵۵۲۶-۸۷-۵
وضعیت فهرست نویسی:	فیا
یادداشت:	کتابنامه: ص ۱۲۹
موضوع:	تعهدات (حقوق) — ایران
موضوع:	سقوط تعهدات — ایران
موضوع:	حقوق مدنی — ایران
موضوع:	تعهدات (فقه) — ایران
شناسه افزوده شده:	رستم پور، محمد [دکتر]، مقدمه نویس
رده بندی کنگره:	۱۳۹۰ ص ۷ / ر ۹ / KMH ۸۱۰
رده بندی دیویی:	۳۴۶ / ۵۰۲
شماره کتابشناسی ملی:	۴۹۹۱۳

سقوط تعهدات

انتشارات کتاب آوا

مؤلف محمد مجتبی رودیجانی

ناشر کتاب آوا

چاپ و صحافی آوا

نوبت چاپ پنجم ۱۳۹۷

شمارگان ۱۰۰۰ نسخه

قیمت ۱۱۰.۰۰۰ ریال

شابک ۹۷۸-۶۰۰-۵۵۲۶-۸۷-۵

دفتر مرکزی: انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، بن بست حقیقت، پلاک ۴، طبقه ۲، واحد ۴
 شماره های تماس: ۶۶۹۷۴۱۳۰، ۶۶۹۷۴۶۴۵، ۶۶۴۰۷۹۹۳ www.avabook.com

نشانی فروشگاه: اسلام شهر، خیابان صیاد شیرازی، روبروی دانشگاه آزاد اسلامی، جنب دادگستری
 تلفن: ۵۶۳۵۴۶۵۱

فهرست

۹	دیباچه
۱۱	مقدمه
۱۲	فصل ششم قانون مدنی ایران در سقوط تعهدات
۱۲	مبحث اول: مفهوم سقوط تعهد
۱۲	مبحث دوم: اسباب سقوط تعهد
۱۵	فصل اول
۱۵	در وفاء به عهد
۱۵	مبحث اول: مفهوم وفای به عهد و رعایت آن
۱۷	مبحث دوم: اماره مدیونیت
۲۰	مبحث سوم: تعهدات طبیعی
۲۳	مبحث چهارم: ایفاء دین از جانب شخص اشخاص غیر مدیون
۲۴	۱- پرداخت با اذن مدیون یا بدون اذن و اثر آن
۲۵	۲- مقایسه ماده ۲۶۷ قانون مدنی با عقود ضامن و حواله
۲۶	مبحث پنجم: شرط مباشرت شخص متعهد در انجام عمل
۲۷	مبحث ششم: مالکیت و اهلیت ایفاء کننده
۲۹	مبحث هفتم: شرایط استرداد مال تأدیه شده
۳۱	مبحث هشتم: تأدیه دین به دائن
۳۴	۱- شرایط تأدیه دین به اشخاص غیر از دائن
۳۴	۲- امتناع دائن از قبول تأدیه
۳۷	۳- تأدیه به دائنی که اهلیت قبض ندارد
۳۷	۴- وفاء به عهد با موضوعی غیر از موضوع تعهد
۳۸	مبحث نهم: تأدیه مالی که مدیون ممنوع از تصرف در آن است
۴۰	مبحث دهم: تجزیه در وفاء و مهلت عادلانه از سوی حاکم
۴۱	مبحث یازدهم: شرایط تسلیم عین معین
۴۱	مبحث دوازدهم: شرایط تأدیه مال کلی فی الذمه و کلی در معین
۴۵	مبحث سیزدهم: محل انجام تعهد
۴۸	مبحث چهاردهم: مخارج تأدیه
۴۹	مبحث پانزدهم: دیون متعدده

۵۱	فصل دوم
۵۱	در اقاله
۵۱	مبحث اول: مفهوم اقاله و ماهیت آن
۵۳	مبحث دوم: ارتباط اقاله و تفاسخ و انفساخ
۵۴	مبحث سوم: طرق وقوع اقاله
۵۷	مبحث چهارم: موضوع اقاله
۵۹	مبحث پنجم: تلف یکی از دو عوض معامله و تأثیر آن در اقاله
۶۱	مبحث ششم: تکلیف منافع و نمات مورد معامله در اقاله
۶۵	مبحث هفتم: تصرفات مالک بعد از عقد در مورد معامله و اثر آن در اقاله
۶۷	فصل سوم
۶۷	در ابراء
۶۷	مبحث اول: مفهوم ابراء و ارکان آن
۶۸	مبحث دوم: ابراء در سول
۷۰	مبحث سوم: ثبوت حق در مه ابراء شوند
۷۱	مبحث چهارم: ابراء از حق در محل شخص
۷۱	مبحث پنجم: ماهیت ابراء
۷۲	مبحث ششم: ابراء معلق
۷۳	مبحث هفتم: ابراء معوض (ابراء به شرط عوض)
۷۴	مبحث هشتم: اهلیت متعهدله در ابراء
۷۵	مبحث نهم: ابراء ذمه میت
۷۷	فصل چهارم
۷۷	در تبدیل تعهد
۷۷	مبحث اول: مفهوم تبدیل تعهد و ارتباط آن با انتقال دین و انتقال طلب
۷۸	مبحث دوم: موارد تبدیل تعهد
۸۶	مبحث سوم: تکلیف تضمینات تعهد سابق در تبدیل تعهد
۸۹	فصل پنجم
۸۹	در تهاتر
۸۹	مبحث اول: مفهوم تهاتر
۹۰	مبحث دوم: اقسام تهاتر
۹۰	۱- تهاتر قهری یا قانونی
۹۲	۲- تهاتر قراردادی
۹۳	۲-۱- موارد تهاتر قراردادی
۹۴	۳- تهاتر قضائی
۹۵	مبحث سوم: سبب ایجاد تهاتر و ماهیت آن

۹۷	مبحث چهارم: شرایط تهاتر قهری و خصوصیات آن
۹۹	مبحث پنجم: شرایط دو دین در تهاتر
۱۰۲	مبحث ششم: تهاتر در عقد ضمان
۱۰۳	مبحث هفتم: شرایط تهاتر در مورد تفاوت محل دو دین
۱۰۴	مبحث هشتم: تهاتر و حقوق ثابته اشخاص ثالث
۱۰۷	فصل ششم
۱۰۷	مالکیت ما فی الذمه
۱۰۷	مبحث اول: مفهوم مالکیت ما فی الذمه
۱۰۷	مبحث دوم: اقسام مالکیت ما فی الذمه
۱۰۸	مبحث سوم: مالکیت ما فی الذمه و سقوط تعهد
۱۰۸	مبحث چهارم: شرایط مالکیت ما فی الذمه
۱۱۱	فصل هفتم
۱۱۱	مرور زمان
۱۱۱	مبحث اول: مفهوم مرور زمان
۱۱۱	مبحث دوم: انواع مرور زمان
۱۱۳	مبحث سوم: مرور زمان و مهلت
۱۱۴	مبحث چهارم: تکلیف مرور زمان در مقررات فعلی
۱۱۵	فصل هشتم
۱۱۵	تلف مورد تعهد و ممتنع شدن عمل مورد تعهد (تلف ناخ)
۱۱۵	مبحث اول: تلف مورد تعهد
۱۱۶	مبحث دوم: اتلاف مورد تعهد
۱۱۶	مبحث سوم: ممتنع شدن عمل مورد تعهد و آثار آن
۱۱۹	فصل نهم
۱۱۹	فسخ
۱۱۹	مبحث اول: مفهوم فسخ و خصایص آن
۱۲۰	مبحث دوم: اثر فسخ
۱۲۳	فصل دهم
۱۲۳	شرط انحلال عقد (شرط فاسخ)
۱۲۳	مبحث اول: مفهوم شرط فاسخ
۱۲۴	مبحث دوم: اثر شرط فاسخ
۱۲۵	منابع و مآخذ

دیباچه

بسم تعالی

انسان موجودی اجتماعی و مدنی است و در زندگی اجتماعی خود منافعی برای خود می‌بیند تا نیازهای مادی و معنوی خویش را تأمین نماید. در برخی موارد در تلاش برای بدست آوردن این منافع اصطفاک بر بروردهایی بین منافع افراد جامعه به وجود می‌آید. برای جلوگیری از سهم خواهی خارج از منطقه و قانون توسط برخی از افراد جامعه، هر حکومتی قوانین مخصوص خود را وضع نموده تا این موارد تخلف برخورد نماید. از اینروست که می‌توان اینگونه تعبیر نمود که همه قوانین و تعهدات برای این پدید آمده‌اند تا بر طبع گردن کش آدمی کنترل و هدایتی به وجود آورند تا از انحراف و راه کج و ناصواب ممانعت نمایند. سرآمد همه قوانین، حقوقی است که یک نظام اجتماعی را به وجود می‌آورد. این حقوق، حق و تعهدی را به دنبال دارد که در قبال هر حقی که به انسان می‌دهد تعهد به رعایت آن نیز بر گردن او تحمیل می‌نماید. این تعهد نه تنها در فرایند زندگی فرد با جامعه دخیل است بلکه در روابط خصوصی شخص نیز دیده می‌شود. قانون مدنی از جمله قوانین حقوقی هر کشور محسوب می‌شود که مشمول به جای آوردن تعهدات و حمایت از حقوق قانونگذار است. آنچه در تألیف کتاب حاضر مشاهده می‌شود ذکر جزئیات قوانین مربوط به تعهدات است که به لحاظ موضوع و مسائلی که در آن بحث و بررسی می‌گردد دارای اهمیت شایسته است.

کتاب سقوط تعهدات که جزء مباحث قواعد عمومی قراردادهاست، بر اساس مباحث و سرفصل‌های مصوب رشته حقوق در مقطع کارشناسی تألیف شده است. لذا به لحاظ غنی بودن محتوا و به استناد توانمندی خالق اثر که مولف ششمین کتاب در مباحث حقوقی است، به کلیه دانشجویان رشته حقوق و دیگر علاقه‌مندان به موضوعات حقوقی توصیه می‌گردد. بی‌شک این اقدام مولف مطلوب طبع استفاده‌کنندگان قرار خواهد گرفت. ان شاء...

دکتر محمد رستم پور

معاون آموزشی و عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی